

De bästa växterna under samma etikett

Här presenteras ett urval av E-plantor. För fullständigt sortiment besök www.eplanta.com

Spännande träd och buskar med E-status

Acer platanoides PARAD® E ('Ep Acepa'^{PBR-AF})

– skogslönn med god tillväxt och smal kronform

Klon av skogslönn med smal kronform och god tillväxt som blir ca 15-20 m högt. Sorten tål kraftig beskärning och är motståndskraftig mot ex tjärfläcksjuka. Passar bra som både park- och alléträd. Trivs bra i både sol till halvskugga men inte på lerjord. Den får orange-gul höstfärg.

Klonurval från FK PERNILLA® E. Härdig i zon 1-4(5). ▶

Malus GRACIL® E ('Ep Malgr')

– prydnadsapel med elegant hängande växtsätt och gula frukter

GRACIL är ett mindre träd som beräknas bli 4-6 m högt. Kronan består av eleganta grenkaskader som bygger upp grenverket och fördelar ut de närmast lodrät hängande grenarna. Den vita blomningen inträffar i mitten av maj med glesa luftiga blomställningar. Frukterna är små, gulgröna till gula och mognar i september/oktober. Trivs bäst i sol till halvskugga.

◀ Härdig i zon 1-4.

Malus toringo MASKERAD® E ('Ep Malma'^{PBR-AF})

– frisk och rikblommande prydnadsapel med gula frukter

MASKERAD är ett mindre träd, buskträd eller större buske som blir 4-6 m högt. Växtsättet är yvigt upprätt. Det äldre grenverket består av långa utbredda grenar med korta sidokott, vilket ger en speciell karaktär vid blomning då grenarna helt översållas med blommor.

Den blommar i mitten av maj. På hösten översållas plantan av små gula frukter som lyser upp i det bleka höstljuset. Trivs bäst i varmare lägen. Härdig i zon 1-3. ▼

Hydrangea serrata LAMONA® E ('Ep Mona')

– kompakt och rikblommande purpurhortensia med det lil(l)a extra

Sorten blommar på årsskotten med flata blomställningar i blått eller rosa, beroende på jordens pH-värde. Blomningen infaller i juli-augusti och en bit in i september.

Den blir ca 60-70 cm hög och trivs bäst i sol till halvskugga. Insamlad i Sydkorea 1992 av Mona Holmberg/Ulf Strindberg från Göteborgs Botaniska Trädgård.

Härdig i zon 1-4(5). ▼

Barrväxter som sticker ut

Juniperus communis FARVILL® E ('Epfla')

– *hårdig, frisk en med vasformat växtsätt*

FARVILL har ett vasformat växtsätt med god tillväxt. Busken tål snöbelastning bra, annars är detta växtsätt känsligt för snötryck. Sorten är mycket frisk och barrens färg är friskt grön under växtperioden och mer brunaktig under vintern (god avmognadsfärg). Höjden blir ca 1-1,5 m. Hårdig i zon 1-6. ►

Pinus mugo var. pumilio FK SAUHERAD E

– *jämn, lågväxande frökälla av balkanbergtall*

Det finns en stor variation inom fröförökad balkanbergtall som skapar problem för användaren då plantorna ofta blir högre än beräknat och planthöjden blir ojämn. FK SAUHERAD är utvald av Elitplantstationen i Norge för sitt jämna och låga växtsätt och sorten förblir låg utan pincering. Trivs i sol eller halvskugga även på näringsfattiga jordar. Vindtålig och salttålig. Bra marktäckare i slänter, grupplanteringar, refuger och stenparti. Hårdig i zon 1-6. ▼

Taxus baccata 'Columna Suecica' E

– *idegran med smalt väl sammanhållande grenverk*

En idegran med smal pelarform som håller väl ihop. I ungdomen tät smal pelarform, som äldre erhålls en bredare form, ca 1 m bred. Höjd 3-4 m. Barrn är glänsande mörkgröna, sparsamt med röda bär. Passar utmärkt som solitär bland marktäckare eller i grupper med andra barrväxter och perenner. Trivs i sol-skugga i väl-dränerad, mullrik jord. Undvik plantering i styva och ogenomträngliga jordar. Gammal svensk korsning. Hårdig i zon 1-2(3). ▼

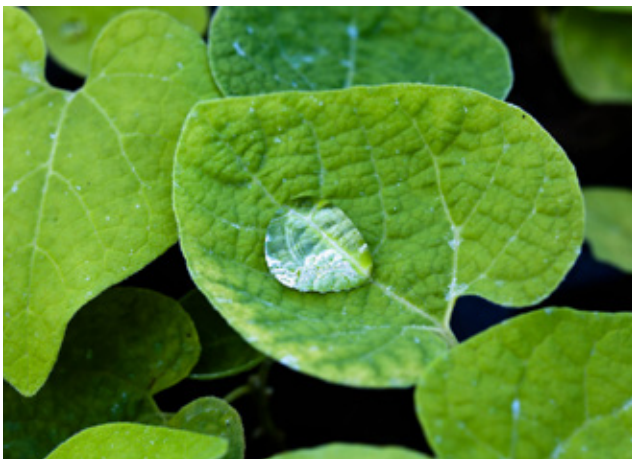

...och en starkväxande lian!

Aristolochia manshuriensis E

– *härligt frodig och uttrycksfull klängväxt*

Den koreanska piprankan, *A. manshuriensis* E, har stora hjärtformade ljusgröna blad. Den skiljer sig från den vanliga piprankan, *A. macrophylla*, genom att vara mer snabb- och starkvuxen. Även blad och blommor är större jämfört med den vanliga piprankan. Den koreanska piprankan trivs både i sol

och skugga och utvecklas bäst på näringsrik, mullhaltig jord. Undvik blåsiga lägen med tanke på bladstorleken. Perfekt till vajrar, infattning av entréer, lövgångar etc. Denna pipranka har under flera år varit en bristvara men finns nu åter på marknaden tack vare mikroförökning.

◀ Hårdig i zon 1-4.

E-planta – kvalitetsmärkning av växter

E-plantsystemet

E-plantor är resultatet av system som omfattar produktutveckling, testning och marknadsföring av växter som är utvalda för svenskt klimat. Stiftelsen Trädgårdsodlingens Elitplantstation (EPS) äger varumärket E-planta och har en expertgupp som väljer ut de växter som E-märks. Gruppen har bred kompetens med representanter för forskning, plantskolor samt växtanvändare i både offentlig verksamhet och inom fritidsodlingen.

Flertalet av E-plantorna är framtagna genom utvecklingsprojekt vid Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU). Ett samarbete med motsvarande E-plantsystem i Norge har medfört att även växter utprovade i Norge har E-märkts.

För att långsiktigt skapa resurser till produktutveckling av E-plantor, har landets främsta plantskolor bildat E-planta ekonomisk förening (E-gruppen), som idag har 22 medlemmar.

Hårda krav för E-märkning

För att få E-status måste växterna uppfylla höga krav på art-/sort-äkthet, sundhet och odlingsvärde. Odlingsvärdet fastställs genom provodling på flera platser i landet. Provodling ger också underlag till säkra zonangivelser och korrekta växtbeskrivningar.

Bevarande av genetisk kvalitet

E-plantsystemet säkrar de genetiska egenskaperna både för fröförökade och vegetativt förökade E-plantor:

- Endast frö från godkända frökällor får användas. För att bevara utvalda frökällor och säkra frötillgången har fröplantager anlagts.
- Ursprungsplantor till vegetativt förökade E-plantor bevaras i klonarkiv hos EPS. Plantorna är testade och rensade för de plantburna sjukdomar som kan förekomma för respektive sort. E-plantsproducenterna har moderkvarter med ursprung från klonarkivet.

Plantskolorna måste följa strikta regler för att få använda varumärket E-planta. Produktion och hantering kontrolleras av Statens Jordbruksverk. All produktion sker inom landet för att kontrollen ska kunna upprätthållas. Därför kan inga utländska plantskolor tillhandahålla E-plantor.

Flertalet av de E-plantor som tillkommit under senare tid är skyddade med växtförädlarrätt inom EU (utöver namnskydd genom varumärkesrätt) och får därmed inte förökas utan tillstånd. Dessa är märkta med PBR (Plant Breeders Right).

Fördelar med E-plantor

- **Utvalda för svenskt klimat**
Mindre risk för vinterskador.
- **Provodlade i Sverige**
Provodling ger underlag för säkra zonangivelser och korrekta växtbeskrivningar.
- **Svensk odlade**
Kort väg från producent till konsument gör att växterna är i takt med klimatet där de ska planteras.
- **Art- och sortäkta**
Garanterat rätt utgångsmaterial medför att samma växt erhålls vid komplettering eller inköp från olika plantskolor.
- **Friska plantor**
Friskt utgångsmaterial ger god motståndskraft mot sjukdomar och skadegörare.
- **Ständig utveckling av sortimentet**

E-plantor löser problem

Sortimentet av E-plantor utökas efterhand. Produktutveckling för att hitta nya E-plantor sker främst för växtslag där det finns något problem att lösa, t ex sortblandningar eller dålig hårdighet. Arbete pågår även med att täcka in brister i sortimentet, som t ex fler låga buskar och smalkroniga stadsträd. E-märkningen underlättar för växtanvändaren att välja bra och utprovade växter.

Dokumentation och chip-märkning

E-plantornas härkomst är väl dokumenterad och producenten skriver vid försäljning i parti ut ett numererat E-plantcertifikat som garanterar rätt ursprung. Vid leverans och slutbesiktning kontrolleras bl a att levererade växter motsvarar växtförteckningen. Besiktningsman ska kontrollera att E-plantcertifikat medföljer levererade E-plantor.

Alla E-märkta trädsorter med stamomfång från 8-10 cm och uppåt märks i plantskolan med ett chip i stammen. Chipet innehåller information som ger trädet en unik identitet. Om problem uppstår vid leveranser och besiktningar går det därför att fastställa att det är rätt träd med hjälp av en scanner. Härigenom förbättras spårbarheten avsevärt. Certifierade besiktningsmän för utemiljöer har möjlighet att få tillgång till scanner.

*Begär alltid
E-plantcertifikat
från din
leverantör!*

E-plantor märks med ett stort E efter namnet och oftast finns E-logon tryckt på etiketten. Då E-plantor önskas – skriv alltid ut E-beteckning i växtförteckningen om detta alternativ förekommer i produktion!

Beställ E-plantor i god tid!

Efterfrågan på E-plantor är stor. Beställ därför gärna växterna i god tid. Om det gäller mycket stora antal eller udda storlekar så ökar chanserna att få tag i växterna om order läggs flera växtsäsonger innan leverans. Producenterna kan då odla fram just de antal och kvaliteter som efterfrågas.

Produktion: E-planta ekonomisk förening

Omslagsbild: Aristolochia manshuriensis E

Foto: Bo Andersen, Elitplantstationen, E-planta ek. för., Mona Holmberg, Tomas Lagerström

E-planta ekonomisk förening

Knut Pål's väg 5
256 69 Helsingborg

Tel: 042-15 98 00

E-post: info@eplanta.com

Hemsida: www.eplanta.com

